

Mustamäe kaotab hoolikalt ehitisi

Mustamäel on lammutatud lagunenud ja lausa ohtlikuks muutunud betoonist liigkasti ning metallist turnispuid, nende asupaigad korrastatud. Kokku tuli tuksu muuta 28 kohta.

Mustamäel on praegu üle kümne aasta vanuseid hoonetehäireid, mis nõuavad kiiret hooldamist – ja puhastust ja juurde toomist, koristus jne – on lõpuks,» kinnitas linnaosade arendusjuht Lauri Laats. «Suuremad häired nagu mänguväljakute vahetused, uute lisade ja jne lõpetame hiljemalt järgmisel aastal. Viimase 2,5 aastaga oleme ehitanud Mustamäele juurde üle 15 mänguväljaku. Seda tööd me ei lõpetame.» Praegu ongi käsil Mustamäe mänguväljakute projekti ehitamine aadressidele Mänapargi 7, Akadeemia tee 54 ja ning Akadeemia tee 54.

Uued majad ja kogukonnaaed Mustamäele

Aadressile Aiandi 8 kerki- ja 6- ja 9-korruselise korraldamise kokku 77 ühe- ja kahekojalise korteriga, mis on juba peaaegu valmis saama. Uue aasta oktoobris. Mustamäe ümber tulevad roheline ja sinine mänguväljakud ja vabaõhu jõusaalid. 5-7 korruselise jooksul tekib paika 10 uut kodu. Lisaks on plaanis rajada 7000 m² suures mänguväljakutega park, kogukonnaaed viljadega, muruplatsid ja mänguväljakud, välijõusaal, korvpalliplats ja unikaalne trikikirada ruumidele, rulluisutajatele ja lastele.

Upo sai uue tugipunkti Kristiines

Kristiine linnaosa valitsuse uues haldushoones asub piirkonna munitsipaalpolitsei tugipunkt, kus töötab ka ühe asemel kaks inspektorit – peainspektor Kristel Sootla ja vaneminspektor Vladislav Žarov. Tugipunkti töötavate linnapolitseinike ülesanne on pöörata tähelepanu piirkonna korrastamisele ja turvalisusele. Kristiine linnaosavalitsuse uue asub aadressil Metallitehnikate 14410.

Kai Maran
kai.maran@tallinnlv.ee

Maakera temperatuuri tõus toob meile pikema pimedat aega ning suurema liiklusõnnetuste ohu, samas aga ka võimaluse mugavalt ja aasta ringi rattaga sõita.

Elamute lähedal ja keskustes tuleks vähendada autode kiirust ning jalg- ja jalgrattateid hoolikalt hooldada ja valgustada, ühistranspordi ootekojad peaksid aga saama ilmastikukindlaks. Nii näeb ette linna säästva energiamajanduse ja kliima tegevuskava, mis peaks muutma Tallinna aastaks 2050 süsinikuneutraalseks ja puhaast energiat kasutavaks targaks linnaks.

Tegevuskava on vaja, sest maakera temperatuur tõuseb ja selle mõjudega tuleb arvestada. Globaalne soojenemine tähendab ka Tallinnas lumeta talvi ja pikemat pimedat aega, mis toob meile suurema liiklusõnnetuste ja libeduseohu. Kõnniteedeta tänavaid, katteta teid ja radasid on aina ebamugavam kasutada. Samas soodustab soojem ilm jalgratta jt kergete liikuritega sõitmist, mis omakorda nõuab liiklusohutuse eest hea seismist. Linna tegevuskava soovib ohutuse nimel võtta kasutusele muutuva teabega liiklusmärgid ja tablood ning kehtestada autodele ilmast ja riskidest sõltuv piirkiirus.

Asfalt ja betoon koguvad kuumu

Euroopas on temperatuur viimasel kümnendil olnud keskmiselt 1,3 kraadi üle tööstuseelse taseme. Linnade ülekuumemisele aitavad kaasa hoonete tihedus ja kõrgus, samuti koomale tõmbuvad rohealad. Kui aastatel 1971–2000 oli Tallinnas enam kui 27 soojakraadiga päevi aastas keskmiselt viis, siis 2040–2100 aastaks prognoositakse tegevuskavas selliseid päevi juba 13. Eriti salvestavad päikesekiirgust tammed tehispinnad nagu asfalt, kivi ja betoon, kus temperatuur tõuseb tavapärasest kõrgemaks.

Tegevuskava soovib säärase soojusaarte efekti leevendada hoonetevahelist tihedust vähendades ja nende sisekliimat parandades. Samuti võiks rohelust alati rohkem olla. Ka Euroo-

Sadama lähedal on viimaste aastate jooksul üleujutusi ette tulnud. Kliima soojenemine võib muuta need sagedasemaks.

Kliimamuutused toovad üleujutusi ja kaks korda rohkem kuumarekordeid

• Peagi võib aasta jooksul pealinnas olla 13 üle 27-kraadise temperatuuriga päeva.

«Autode kiirus võiks sõltuda ilmast ja teeloludest.»

Taimar Ala. «Me oleme inimühiskonnana saavutanud marginaalseid võite teel süsinikuneutraalse majanduse suunas ning oleme vähendanud keskkonnakoormust. Kuid me oleme ebaõnnestunud bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitsmisel ja tuntava mõjuga tegevustes, eriti loodusvarade hävimise vaates.»

Samm-sammult rohelisemaks

Ala sõnul ei saa unustada, et Maa eri ökosüsteemid on omavahel seotud, ning kui üks valdkond on murdepunktis, siis mõjutab see doominoefektina ka teisi eluvaldkondi. Praegu on ohus u 60% liikidest ja lausa 77% elupaikadest.

Kliimanetraalsus on olukord, kus õhku ei paisata rohkem kasvuhoonegaase, kui ökosüsteem parasjagu siduda jõuab. Stockholmis keskkonnainstituudi Tallinna keskuse vanemeksperdi Harri Moora sõnul on meie pealinn teel sinnapoole juba praegu.

«Vähem süsihappegaasi tootva majanduseni aitavad jõuda suurem taastuva energia kasutamine ja keskkonnasõbralik transport,» rääkis Moora. «Laias laastus kasutab taastuvenergiat nii transport kui ka soojamajandus. Soojaenergia tootmine on Tallinnas viimastel aastatel muutunud päris positiivses suunas. Maagaasi asemel kasutab linn kütmisel palju biomassi ja jäätmekütust ning tulekul on

aina keskkonnasõbralikumad bussid.»

Mitmete eriomaste kliimarisikidega ohustab Tallinna aga mereäärne asend, mis võib üleilmse kliima soojenedes kaasa tuua üleujutusi ja tormi.

Kliimamuutustega seotud meetaseme tõusu, tormide ja jääkatte puudumise tõttu võib rannade erosioon muutuda linnale suureks probleemiks. Klindias-tangu taganemine võib ohustada nii puhkealad, hooneid kui ka taristut, märgib säästva energiamajanduse ja kliima tegevuskava. Välja on vaja töötada meetmed ranna kaitseks. Üleujutusi vähendada ja nende kahjusid vältida aitab tark planeering ja haljasalade rohkus, samuti säästvad sademeveelahendused.

Piirangutest kinni pidades pääseb taas raamatukokku

Paberraamatute koju laenutamine taastub 18. maist neis osakondades ja haruraamatukogudes, kus seda saab teha ohutult.

Keskraamatukogu hakkab e-teenuste kõrval järk-järgult taasavama endisi teenuseid. Arvestama peab siiski mitmete piirangutega nii eriolukorra perioodil kui ka selle järel. Paberraamatute koju laenutamine taastub 18. maist neis osakondades ja haruraamatukogudes, kus saab seda ohutult teha.

Teavikute kojulaenu-tus toimub ette tellides ja kontaktivabalt. Raamatute tagastamisega pole vaja kiirustada, kuna raamatukogu pikendab lugejate käes olevate teavikute tagastustähtaega ka peale eriolukorra lõppemist.

Täna saab juba siiski kindlatel kellaaegadel kõigis keskraamatukogu osakondades ja haruraamatukogu-

desse laenatud teavikuid tagastada. 18. maist on võrkeelse kirjanduse osakonnas ja mõnedes haruraamatukogudes võimalik kasutada arvuti, broneerides selleks eelnevalt aja. Võimalus on loodud hädavajadusteks (nt riigi e-teenuste kasutamine, maksete tegemine) ning arvuti-seansi pikkus on piiratud.

Ruume avavad raamatukogud järk-järgult vastavalt olukorrale Tallinnas. Täpsem info lahtiolekuaegade, ohutusreeglite jm kohta avaldatakse www.keskraamatukogu.ee.

Raamatukogu jätkab eriolukorra ajal loodud uute teenuste osutamist. Säilib tasuline võimalus tellida teavikuid pakiautomaati. Covid-19 viiruse riskigrupi kuuluvatele Tallinna eakatele, kellel puuduvad lähedased ja kel võib olla endiselt ohtlik raamatukogu külastada, pakutakse teavikute tasuta koju-

toomist. Koolitused ja raamatukogutunnid toimuvad video vahendusel, jätkuvad ka lastele ettelugemine, seenioride Skype vestluskubi jm tegevused.

Eri keeltes raamatuid saab laenata e-raamatukogudest ELLU, OverDrive ja RBDigital. ELLU pakub peamiselt eesti keelset kirjandust, OverDrive inglisi- ja venekeelseid e-raamatuid ja audioraamatuid ning RBDigital võrkeelseid e-ajakirju. Lugemissoovitused leiab keskraamatukogu kirjandusblogist.